Kaj, kam, kdaj

Dalije v Arboretumu Volčji Potok

Fotoarhiv Arboretuma Volčji Potok

Ljubitelji cvetlic si boste lahko od sobote, 8. avgusta, do sobote, 15. avgusta, med 8. in 20. uro v Arboretumu Volčji Potok ogledovali – dalije. Izhajajo iz Srednje Amerike, uspevajo pa poleti na sončnih predelih. Zrastejo od 30 pa vse do 240 centimetrov v višino. Cvetovi se razlikujejo po obliki, velikosti in barvi, po čemer jih uvrščajo v šest skupin. Kot zanimivost: Azteki so iz dalij izdelovali majhne pipe, v Mehiki pa slovijo kot narodna roža. **Več**: 041 972 059, urska.galien@arboretum-vp.si

Lovrenčev sejem v Podčetrtku

Fotoarhiv Fanike Šket

V slikovitem Podčetrtku bo v ponedeljek, 10. avgusta, znova pestro. Na Trški cesti, pri kulturnem in gasilskem domu ter železniški postaji se bodo od 7. ure vrstile številne prireditve Lovrenčevega sejma. Budnico bo ob 7.30 odigral Pihalni orkester Divača, ob 11. uri pa bo poskrbel tudi za promenadni koncert. Ob 16. uri bo paša za oči prihod konjenice Virštanj-Obsotelje. Pri kulturnem in gasilskem domu pa se bodo med 9. in 17. uro predstavljala turistična društva iz Podčetrtka, Virštanja, Pristave pri Mestinju, Kumrovca in Zagorskih sel. Prireditev se bo končala ob 22. uri s spuščanjem lampijončkov. **Več**: 03/810 90 13, tic@podcetrtek.si

Büjraški dnevi v Ižakovcih

Fotoarhiv ZTK Beltinci

O tradicionalnih büjraških opravilih na reki Muri se boste lahko podučili od jutri do nedelje, 9. avgusta, na 18. Büjraških dnevih. Ti bodo na Otoku ljubezni v Ižakovcih, začeli pa se bodo ob 21. uri z »mitološkim večerom«, glasbo in poezijo. Naslednji dan bo večer mladih, na katerem bo ob 21. uri nastopil Jasmin Stavros. Sobota bo v znamenju ekologije in ljudske kulture. Ob 9.30 se bo odprla otroška likovna delavnica v sodelovanju s skupino Panvita, ob 10. uri pa boste lahko prisluhnili okrogli mizi na temo Človek in reka. Od 15. ure bodo na Otoku ljubezni zaživeli stari običaji: büjraštvo, mlinarstvo, brodarstvo ter ljudska kulinarika in glasba. S poskočnim ritmom vas bo na veselici od 20. ure razveseljeval ansambel Skok. **Več**: ztk@beltinci.si, *www.beltinci.net*

Prleški sejen po celen Lotmerki

Prleški sejen po celen Lotmerki, 25. zapored, bo v Ljutomeru to soboto, v tradicionalno dogajanje v središču mesta pa je letos vključeno tudi praznovanje 53. praznika ljutomerske občine. Ob 8.30 bo za glasbo poskrbel pihalni orkester Kulturno društvo Ivana Kaučiča Ljutomer pod vodstvom Simona Novaka. Ob 9. uri bodo po uradnem začetku prireditve nastopili Glasbena šola Slavka Osterca Ljutomer, Ludvik Rudolf, pevska skupina iz Središča ob Dravi ter folklorna in tamburaška skupina. Ob 10.20 bo na vrsti kuhanje kisle župe, ob 11. uri pa bodo predstavljeni lončarstvo, sodarstvo in kovaštvo. Sledila bo zabava, na kateri bodo igrali Alojz Grnjak in mladi harmonikarji ter ansambli Fast Foot, Zetor in Štajerski baroni. **Več**: 041 604 705, Valentin Odar, predsednik TD Ljutomer, valentin.odar@volja.net

Jernejevo 2009

V občini Šentjernej se to soboto začenja niz zabavnih prireditev Jernejevo 2009 in bo trajal do ponedeljka, 24. avgusta. V Gorenjem Gradišču bodo v soboto ob 13. uri kmečke igre, v soboto, 15. avgusta, bo med 14. in 16. uro pred stavbo šentjernejske občine začetek turističnega avtorelija. Na programu je veliko športnih in kulturnih dogodkov, kuhalo se bo županov golaž, za glasbo pa bodo poskrbele skupine Puppetz, Primož Turk & Skrajneži, BHC, Momento, Division, Nove Konzerve, zaigrali bodo ansambli Victory, Vesele Štajerke in Šment ter Klapa Lavanda. **Več**: sentjernej@siol.net, *www.sentjernej.si*

METKA NOGRAŠEK

Podatke in fotografije za brezplačno objavo vaše prireditve lahko pošljete po e-pošti na **izpodperesa@hotmail.com**

Wildschönau v majhnem nemškem kotu

Na žganje iz repe in slastni tirolski sir

Slikovita dolina v tirolskih Alpah ima malo prebivalcev in veliko turistov
Znano žganje krautinger res ni dobro, je pa do zdravja prijazno – Sirarski mojster

Na avstrijskem Tirolskem, nedaleč od »Majhnega nemškega kota« (*Kleine deutsche Ecke*), nemškega slepega črevesa, vrinjenega v Avstrijo, je slikovita dolina Wildschönau. Čeprav je od pomembne komunikacijske osi med Dunajem in Innsbruckom oddaljena samo nekaj kilometrov, je pravo nasprotje sodobne naglice. Občina Wildschönau je ena najmanjših turističnih regij Avstrije. Meri manj kot sto kvadratnih kilometrov in ima v nekaj vaseh in zaselkih malo več kot štiri tisoč prebivalcev. Tam ni pomembnih cest, ni industrije, še vedno pa je 260 kmetov, večinoma živinorejcev. Po nekaterih priimkih je mogoče sklepati, da je bilo razvito tudi rudarstvo. V 19. stoletju so kopali baker in zlasti srebro, zato živi tam na primer veliko Silberbergovih.

Zdaj je glavni vir dohodka turizem. Ljudi privablja dve sezoni na leto, poleti planince, pozimi smučarje, zato ima od 800.000 do 900.000 turističnih prenočitev na leto. Gostje so večinoma Nemci pa tudi Avstrijci. Hartmann Silberberger, lastnik hotela Silberberger v mestecu Oberau, pravi, da so njegovi stalni gostje tudi Britanci in Francozi. Zaradi turizma se je veliko hiš »preobrazilo« v hotele. Nedaleč od hotela Silberberger nam je Hartmannov brat Rainer, eden od občinskih svetnikov v Wildschönauu, pokazal svojo hišo, ki je hkrati najmanjši hotel s štirimi zvezdicami v Avstriji. Landhaus Marchfeld ima skupaj devet sob in apartmajev.

To ni edini najmanjši avstrijski objekt svoje vrste, ki smo ga našli v tej alpski dolini. V idiličnem, nekdaj rudarskem zaselku Thierbach je poleg cerkve, gostilne in nekaj družinskih hiš in staj najmanjša osnovna šola v Avstriji, ki ima včasih tudi manj kot deset učencev. Učiteljica je hkrati hišnica, kurjačica, računovodkinja ...

Med maloštevilnimi prebivalci Thierbacha je tudi mednarodno znana avtomehanična delavnica oziroma mojstrski atelje Conrada Gruberja. Gruber tukaj podarja dodatno moč vrhunskim avtomobilom – ferrarijem, lamborghinijem, porschejem, mercedesom. Kupcev najdražjih serijskih vozil, ki hočejo še »osebno noto«, je veliko, pravi Gruber, ki več tednov, včasih tudi mesecev dodeluje drage avtomobile bogatih in zahtevnih naročnikov z vsega sveta.

Fotografiji www.wildschoenau.com

WILDSCHÖNAU OHRANJA TRADICIONALNO ŽIVINOREJO

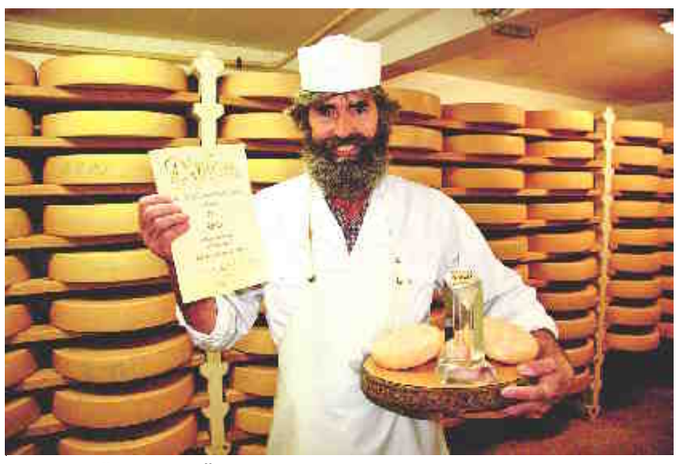

JOHAN SCHÖNAUER, VEČKRAT NAGRAJENI SIRARSKI MOJSTER

Poleti sirar, pozimi maser

V Wildschönauu so še zanimivejši, na daleč znani mojstri svoje obrti. Njihovi izdelki so cenovno dostopnejši od Gruberjevih storitev. Ta predel Avstrije je domovina *krautingerja*, posebnega žganja, ki ga pridobivajo z destilacijo strniščne repe. Sredi 18. stoletja je cesarica Marija Terezija dovolila samo svojim tamkajšnjim podanikom izdelovati to pijačo. Še zdaj jo izdeluje približno petnajst prebivalcev. Ni preveč privlačnega okusa, Josef Thaler, eden od žganjarjev, pa nas prepričuje, da je odlično za blažitev želodčnih težav. Temu žganju in kulinaričnim specialitetam iz te repe je oktobra posvečen tradicionalni, večdnevni festival.

Poleti si številni izletniki, ne samo planinci, ogledajo *Kundler Klamm*, eno najlepših naravnih avstrijskih sotesk. Tja je mogoče zlahka priti peš po poti, ki je primerna tudi za otroške vozičke. Je pa treba pripomniti, da je Wildschönau idiličen ob lepem vremenu. Ko dolgo pada dolgočasen dež, kar v Avstriji niti poleti ni redkost (zlasti letos), je ozračje precej depresivno, saj se vse zelenilo spremeni v sivino.

Če se napotiš v gore Wildschönaua, lahko srečaš zanimive ljudi. Eden od njih je nedvomno »kralj sira« Johan Schönauer, večkrat nagrajeni sirarski mojster. Skupaj s sodelavci preživi vse poletje v hribih s kravami zadružno organiziranih lastnikov, ki svoje živali pošljejo v gore na višinsko pašo. Schönauer vsak dan v tirolski planinski sir in druge vrste sirov ročno predela 2000 litrov mleka. Pri njem jih je mogoče tudi kupiti. Niso poceni, a razlika med okusom njegovih sirov in okusom njihovih poceni »soimenjakov« v supermarketih je očitna. Schönauer, ki ima spretnost in moč v rokah (vsak dan mora obračati številne, nekaj deset kilogramov težke kolute sira, ki dozorevajo na policah), pa na vprašanje, kaj dela v zimski sezoni, ko se krave vrnejo v dolino k svojim lastnikom, odgovori, da tudi takrat dela ročno – v enem od hotelov je maser.

MILAN ILIĆ

»Pot v nebesa« v nemškem Schwarzwaldu

Slow food kar v gozdu

V okraju Freudenstadt v zvezni državi Baden-Württemberg je sedem pohodnih poti, idealnih za ljubitelje divjine, ki pa se ne bi radi izgubili – Vrhunski kuharji postrežejo tudi v naravi

Med odročnim jezerom Huzenbacher na 750 metrih nadmorske višine in izhodiščno točko Seenblick na 160 metrih višine je zgolj kilometer razdalje, a strmega vzpona ne gre jemati prelahko. Ozka steza se vije navkreber skozi gozd, s katerim je poraščena gora Karwand. Izletniki, ki stopajo po koreninah, skalah in blatnih potočkih, so hvaležni za vsako priložnost za počitek ob poti. Ko so slikoviti slapovi Seltenbach v polnem razmahu, je to seveda dobra priložnost za postanek za fotografiranje. »Pridite, zajezimo reko!« vpijejo otroci in začnejo zbirati palice in drug naravni material, s katerim bi lahko spremenili tok reke.

Očka si medtem briše pot s čela, mama pa ogovori azijske izletnike, ki so se lotili naporne hoje. »Li, vam je Schwarzwald všeč?« vpraša. »Lep je, zelen,« odgovori ta. Na pobočjih severnega Schwarzwalda na jugovzhodu Nemčije zelenja prav gotovo ne zmanjka, saj je veliko dreves, tla pa so vlažna. Tisti, ki si ga od blizu ogleda, bo odkril tudi raznovrstno cvetlično bogastvo. Do julija je okoli jezera Huzenbacher rumena prevladujoča barva. Takrat cveti 15 metrov širok pas rumenih lokvanjev na severni obali jezera in izletniki pohitijo na »izlet v ledeno dobo«. Tako se imenuje 11 kilometrov dolga krožna pot, ki vodi iz Huzenbacha v sotesko reke Murg do vrha Karwanda in nazaj skozi sosednjo rečno sotesko.

Huzenbach spada v občino Baiersbronn v okraju Freudenstadt v zvezni državi Baden-Württemberg. Na tem območju je sedem poti, ki so označene kot Himmelswege, kar bi lahko prevedli kot »poti v nebo«. Idealne so za izletnike, ki bi se radi odpravili v divjino, ne da bi jim bilo treba gledati v zemljevide ali vodnike. Pobudo za poti so dali domačini, ki so hoteli tako proslaviti tudi domačo kulinariko, po kateri je znan Baiersbronn. Ponaša se s tremi kuharji, ki so sedemkrat omenjeni v Michelinovih gastronomskih vodnikih.

ZELENJA NIKOLI NE ZMANJKA

»Kaj bomo naredili, ko ne bo več naših vrhunskih kuharjev?« so se pred leti vprašali organizatorji poti. »Za začetek bomo omrežje skrajšali na pol, izvzeli navadne gozdne steze in začrtali nove, veliko pestrejše poti,« so sklenili. V drugi fazi so v Schwarzwaldu uvedli enoten sistem kažipotov, v tretji pa so izdelali table, ki priporočajo postanek in priložnost za prigrizek. Sprva so se ljudje obotavljali, dokler ni kuhinje v koči Satteleihütte prevzel nagrajeni kuhar Hermann Bareis. Zdaj je ta koča zelo priljubljena.

Kombinacija dobre hrane in lepe narave je glavna značilnost Baiersbronna. Veliko je tematskih sprehajalnih poti, med njimi so tudi takšne, na katerih obiskovalci spoznavajo zelišča, ki rastejo na tem območju. Turisti lahko odkrivajo, vonjajo in okušajo krajevne vrste divjih rož. »Če najdeš in zbiraš rože zase, to prispeva k boljši kakovosti življenja,« pravi Lotte Treiber-Beutler iz koče in povabi vse obiskovalce, naj se ji pridružijo pri okusnem prigrizku. Ponudi kose kruha, obložene z divjim česnom, kislico ali pekoč čaj iz kopriv. Za tiste, ki bi radi kulinarične užitke še popestrili, pa kuhar Friedrich Klumpp ponuja kosilo iz šestih jedi kar v naravi: »Ko pridemo v gozd, si nadenem kuharsko oblačilo in začnem pripravljati zelišča za solato.«

DPA

RAZNOVRSTNO CVETLIČNO BOGASTVO

DIVJINA, A »OZNAČENA«

Harry Potter je v gloucestrsko katedralo pripeljal več turistov

Varuhi gloucestrske katedrale se lahko veselijo, da so film o Harryju Potterju snemali v tej starodavni cerkvi. Zanimanje javnosti zanjo se je namreč od začetka predvajanja filmov o mladem čarovniškem mojstru vidno povečalo. Uporabili so jo pri snemanju vseh šestih filmov o njem, v najnovejšem, Harry Potter in princ mešane krvi, pa je družba Warner Bros plačala upraviteljem katedrale 10.000 funtov na dan, da jo je lahko imela kot kuliso za Hogwartsovo šolo. »Krasno, da so film snemali pri nas. Vzdrževanje katedrale stane 5000 funtov na dan. S tem denarjem moramo plačati glasbenike in imeti objekt odprt za obiskovalce,« je zadovoljen upravnik katedrale Bairbre Lloyd. Zdaj jo bodo obiskovali še oboževalci Harryja Potterja in tako povečali prihodke. **ETN**

Hilton zastrl pogled na Niagarske slapove

Po več mesecih gradnje je vrata odprl najvišji kanadski hotel Hilton Hotel & Suites, ki se dviga 500 metrov nad bobnečimi Niagarskimi slapovi. Ima tisoč sob in apartmajev, med njimi dva spektakularna predsedniška apartmaja v 52. nadstropju. Vsak ima dve spalnici, dnevno sobo s kaminom, brezžično povezavo in čudovit razgled na mesto in slapove. Hotel, ki je povezan z igralnico Fallsview Casino, ima dve novi restavraciji: brazilsko (Brasa Brazilian Steakhouse and Wine Bar) in italijansko (Romano's Macaroni Grill). Šef prve Ricardo Zanona je sestavil jedilni list s 15 različnimi zrezki iz govejega, svinjskega, jagnječjega in piščančjega mesa ter svetovljansko izbiro vin. Gostje lahko večerjajo ob razgledu na vrvenje na Fallsview Boulevardu in šumeče vodomete v igralnici. Kakopak je v ponudbi hotela tudi igranje golfa. Kakor koli, razkošje gor ali dol – Hilton je s svojo vrtoglavo stavbo za vselej spremenil niagarsko scenerijo. **ETN**